

Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Woerden : 9 november 2023

onze ref. : E23b06/[REDACTED]
doorkiesnr. : 0348 [REDACTED]
e-mail : [REDACTED]@vemw.nl

onderwerp :Zienswijze VEMW m.b.t. het ontwerp codebesluit non-firm ATO
(zaaknummer ACM/22/180165)

Geachte directie,

In de Staatscourant van 28 september 2023 nr. 26402 stelt de ACM belanghebbenden in de gelegenheid te reageren op het door de ACM opgestelde ontwerp codebesluit non-firm ATO (hierna “Ontwerpbesluit”). Van de geboden gelegenheid tot het indienen van een schriftelijke zienswijze maakt VEMW graag gebruik.

VEMW juicht toe dat er stappen gemaakt worden in het mogelijk maken van het contracteren van flexibele capaciteit via non-firm ATO’s (hierna “NFA”). Met de kanttekening dat aan een aantal randvoorwaarden voldaan moet worden. Deze randvoorwaarden hebben wij reeds uiteengezet in ons VEMW Position Paper ‘Geclausuleerd Transportrecht’: *“Voor alle transportrechten – dus ook alternatieve transportrechten – geldt onverminderd het beginsel dat deze kostenreflectief en non-discriminatoire dienen te zijn. Dit houdt dus ook in dat alle aangeslotenen er gebruik van moeten kunnen maken. Daarnaast moeten alternatieve transportrechten als doel hebben het elektriciteitsnet beter te benutten, de systeemkosten te beperken en tegelijkertijd aangeslotenen te belonen voor hun bijdrage aan het verlagen van kosten van het elektriciteitssysteem. Beter benutting en lagere systeemkosten zijn immers waardevol voor alle aangeslotenen.”*

VEMW constateert dat het Ontwerpbesluit van de ACM in zijn huidige vorm het bedrijven moeilijk maakt om daadwerkelijk een NFA af te sluiten. De NFA betreft een volledig flexibel transportrecht zonder enige zekerheid voor de aangeslotene. Hierdoor is het voor een aangeslotene onmogelijk om een businesscase sluitend te maken aangezien hij op voorhand niet weet hoeveel capaciteit hij daadwerkelijk toegewezen krijgt. De vrijblijvendheid van deze NFA’s maken dit Ontwerpbesluit in de praktijk onwerkbaar. Dit probleem kan eenvoudig

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

opgelost worden door het jaarlijkse aantal uren te specificeren waarop de aangeslotene recht heeft op transportcapaciteit en waarop het transportrecht volledig flexibel is. Dit geeft aangeslotenen een mate van zekerheid waarop besluiten genomen kunnen worden.

In randnummer 1.2 van de Toelichting van de ACM staat het volgende: "*De Autoriteit Consument & Markt (hierna: de ACM) introduceert met dit besluit de mogelijkheid voor partijen en netbeheerders om een NFA overeen te komen.*" Dit impliceert vrijwilligheid voor zowel de aangeslotene als de netbeheerder bij het overeenkomen van een NFA. Zowel in het Ontwerpbesluit als de Toelichting wordt niet duidelijk hoe ver deze vrijwilligheid strekt. VEMW is van mening dat deze vrijwilligheid slechts aan de kant van de aangeslotene moet liggen. De netbeheerder zou altijd verplicht moeten zijn een NFA overeen te komen wanneer een aangeslotene dit wenst.

Daarnaast acht VEMW het onredelijk dat een NFA slechts in een congestiegebied aangesloten kan worden. Begrijpelijk is dat NFA's voor netbeheerders het hardst nodig zijn in congestiegebieden, maar dat is geen reden om ze uitsluitend onder die voorwaarden af te kunnen sluiten. Zoals al eerder vermeld moet elke vorm van transportrecht non-discriminatoir aangeboden worden. Bovendien zorgt een NFA ook in gebieden waar (nog) geen congestie heerst voor ontlasting van het net, c.q. het verminderen van noodzakelijke investeringen door netbeheerders.

De lijst van zaken die opgenomen moeten worden in een NFA overeenkomst is op zichzelf staand compleet, maar laat de aangeslotene bij het opstellen van een overeenkomst geheel afhankelijk van de monopolistische netbeheerder. De aangeslotene zal akkoord moeten gaan met de voorwaarden zoals de netbeheerder deze schetst, zonder hierbij terug te kunnen vallen op de code. Het is volgens VEMW dan ook belangrijk dat de voorwaarden voor zover mogelijk als standaard in de Netcode Elektriciteit worden opgenomen, onder meer om te waarborgen dat de NFA uitgangspunten non-discriminatoir worden toegepast. Voor een aantal zaken benadrukt VEMW deze overweging hieronder:

1. Voor artikel 7.1 7^e lid, a. t/m d. geldt dat het elementaire zaken zijn over de beschikbaarheid van capaciteit voor de aangeslotene. Deze zaken kunnen en moeten niet eenzijdig door de netbeheerder opgelegd worden. Binnen het huidige Ontwerpbesluit kan wellicht overlegd worden maar uiteindelijk kan de netbeheerder te allen tijde niet akkoord gaan met de voorwaarden en heeft de aangeslotene niks om op terug te vallen, oftewel, de netbeheerder legt de voorwaarden op aan de aangeslotene. Graag ziet VEMW een standaard voor deze zaken waar eventueel in overleg van afgeweken kan worden. Op deze manier heeft de aangeslotene altijd een standaard om op terug te vallen.
2. Voor artikel 7.1 7^e lid, e, geldt dat een aantal netgebruikers (een gedeelte van) hun afname of invoeding heel snel kunnen onderbreken en technische voorzieningen kunnen treffen zodat de netbeheerder automatisch de afname of injectie van afstand kan onderbreken. Deze netgebruikers kunnen dan de 'vluchtstrook' van het net gebruiken. Zij kunnen het net blijven gebruiken als de redundantie niet meer

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

gegarandeerd kan worden op voorwaarde dat ze aanvaarden dat ze onmiddellijk van afstand onderbroken worden in het geval van een incident op het net. Zij worden liever een beperkt aantal uren per jaar onderbroken met een vooraankondiging van een paar minuten, dan veel meer uren per jaar met een vooraankondiging van een dag. VEMW stelt daarom voor om aan deze voorwaarde toe te voegen dat op initiatief van de aangeslotene van de day-ahead vooraankondiging afgeweken kan worden.

3. Voor artikel 7.1 7^e lid, h. geldt dat een aangeslotene, al dan niet in een congestiegebied, wellicht de wens heeft om een NFA om te zetten in een vast transportrecht, bijvoorbeeld omdat congestie is verholpen of de aangeslotene minder flexibel wordt in zijn gebruik. In het huidige Ontwerpbesluit zijn hier geen standaardtermijnen en/of -voorwaarden opgenomen. Dit betekent wederom dat een aangeslotene niks heeft om op terug te vallen wanneer hij in overleg met de netbeheerder niet tot overeenstemming komt. VEMW ziet graag standaardtermijnen en/of -voorwaarden voor het overgaan van een NFA naar een vast transportrecht.
4. Voor artikel 7.1 7^e lid, j. geldt dat de netbeheerder in het huidige Ontwerpbesluit slechts de wijze waarop een boete wordt vastgesteld hoeft op te nemen in een overeenkomst. De daadwerkelijke wijze waarop dit gebeurt is geheel ter invulling van de netbeheerder. Om aangeslotenen te beschermen en onnodig hoge boetes te vermijden ziet VEMW graag dat er een standaardformule komt voor het berekenen van een boete voor het gebruik van capaciteit buiten de vrijgegeven momenten.

VEMW verzoekt de ACM de door haar ingediende zienswijze te betrekken bij de verdere besluitvorming over het Ontwerpbesluit.

Hoogachtend,

w.g.

██████████

Algemeen Directeur